

Výroční zpráva 2021

Czexpats in Science z. s.

Úvodní slovo

Vážené dámy, vážení pánové, vážení příznivci a spolupracovníci Czexpats in Science,

rok 2021 byl pro nás o nacházení nových partnerství, spoluprací a získávání informací o komunitě českých vědců v zahraničí. Pokračující pandemie ovlivňovala běžné fungování našich životů a online aktivity se staly běžnou součástí profesních i společenských událostí. I my jsme objevili sílu online nástrojů k naplňování cílů naší organizace: propojovat české vědce v zahraničí a pomáhat jim zůstat v kontaktu s lidmi, vědci a institucemi v České republice.

Naší hlavní aktivitou byla tradiční *Konference pod stromeček*, které se díky online formátu zúčastnil rekordní počet účastníků z různých časových pásem od Thajska po USA. I přes obrazovky jsme vnímali radost ze společného setkání, diskusí o otevřenosti české vědy, výměny osobních tipů a zkušeností a pocit sounáležitosti v czexpats komunitě. Dále jsme uspořádali cyklus online přednášek *Česky ze světa*, ve kterém významní zahraniční vědci seznámili veřejnost se svými objevy.

Abychom zjistili o naší komunitě více, realizovali jsme první část průzkumu české vědecké diaspory. Naš dotazník vyplnilo bez mála 200 vědkyň a vědců z celého světa a získali jsme tak důležitá data o tom, kdo komunitu tvoří a jaké mají potřeby. Všem respondentům děkujeme!

Jedním z cílů Czexpats in Science je umožnit českým vědcům v zahraničí inspirovat a pozitivně ovlivňovat českou vědu. Prestižní *Alumni Award* udělená Humboldtovou nadací nám umožnila nastartovat sérii vzdělávacích workshopů *Sharing Czexpats*, kde lektori z řad czexpats sdílí své zkušenosti a příběhy s cílem zlepšit českou akademickou kulturu.

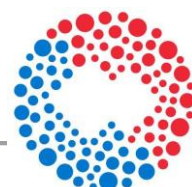
Pokračovali jsme v získávání nových partnerství, kontaktů a spoluprací ve státní i soukromé sféře. Naším generálním partnerem se stala DIANA Biotechnologies s.r.o., hlavním partnerem se stalo Contipro a.s. Díky této podpoře jsme udělali významný krok směrem k profesionalizaci naší organizace a obsadili pozici komunitní manažerky, naší první zaměstnankyně. S radostí jsme sledovali vznik aktivní slovensko-české komunity ve Švýcarsku a velký úspěch prvního *Slovak and Czech Scientific Meetup* v Curychu.

Všechny aktivity Czexpats in Science byly možné jen díky obětavé práci dobrovolníků a dalších spolupracovníků, autorů blogů, přednášejících a organizátorů akcí, a díky našim partnerům, finančním podporovatelům a příznivcům.

Vážíme si Vaší práce a podpory. Přejeme příjemné čtení výroční zprávy 2021!

Anna Stejskalová, Vladka Petráková a Markéta Kubánková

zakladatelky Czexpats in Science

Základní údaje

Poslání

Stovky talentovaných českých vědců žijí v zahraničí a využívají své nabyté znalosti a zkušenosti pro inovativní výzkum.

Daní za dlouhodobý zahraniční pobyt však bývá ztráta kontaktů s českou vědeckou komunitou, a tedy ztráta možnosti zapojit se do projektů a sdílet informace s kolegy v ČR a v neposlední řadě obtíže při návratu do ČR. Jsme přesvědčeni, že tím ztrácí jak česká vědecká diaspora, tak vědci a instituce v ČR. Iniciativa Czexpats in Science byla založena v roce 2018 s vizí propojit české vědce/vědkyně žijící v zahraničí s vědci a vědeckými institucemi v ČR.

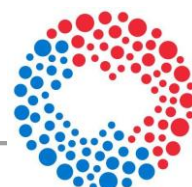
Chceme podpořit tvorbu dlouhodobých partnerství, výměnu informací a znalostí, a společnými silami tak rozvíjet potenciál ČR stát na popředí světové vědy a inovací.

Cíle

Czexpats in Science mají za cíl

- Propojit české vědce v zahraničí mezi sebou a s vědci a vědeckými institucemi v České republice
- Pomoci vědcům v zahraničí s orientací v prostředí české vědy a usnadnit případný návrat vědců do českého prostředí
- Poskytnout vědcům dlouhodobě žijícím v zahraničí možnost pozitivně inspirovat a ovlivňovat českou vědu
- Podporovat mobilitu českých vědců, zejména sdílením zkušeností a informací mezi českými vědci na zahraničních institucích (popř. těmi, kteří se již vrátili do ČR) s těmi, kteří se na delší vědecký pobyt mimo ČR teprve chystají

Jako jediní systematicky pracujeme s českou vědeckou diasporou.

Tým Czexpats in Science (k 31.12.2021)

Vladka Petráková
Biomedical engineer
Board chair

Anna Stejskalová
Biomedical engineer
Board member

Markéta Kubánková
Biophysicist
Board member

Olga Löblová
Political scientist
Social sciences & humanities coordinator

Eliška Koňáříková
Molecular biologist
Conference

Jaroslav Icha
specialist /Interference
Public relations

Jan Mašek
Biologist
Conference 2021

Julie Kovařová
Parasitologist
Conference, Česky ze světa

Pavla Hubálková
Neuroscientist, journalist
Communication, Czexpats pivo

Anna Altová
Demographer
Czexpats sharing

Michal H. Kolář
Computation. chemist
Czexpats sharing workshops

Ondřej Černotík
Quantum physicist
Blog

Markéta Doležalová
Sociologist
Research

Hana Hušková
Immunologist
Community manager, fundraising

Blanka Collis
Biochemist/Grant specialist
Blog editor

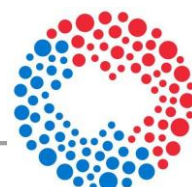
Ivana Kulhánová
Epidemiologist
Educational workshops

Eva Doležalová
Chemist
Communication, Vesmír

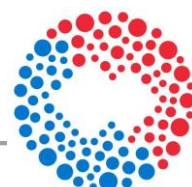
Adam Pruška
Chemist
Local communities coordinator

Partnerství a spolupráce

Vystoupení na akcích partnerů

- V květnu se zástupci Czexpats zúčastnili projektu Megatrendy a velké společenské výzvy organizace České priority.
- 15. června se Czexpats in Science zúčastnili konference CzeduCon, kde v rámci panelové diskuze sdíleli zkušenosti komunity Czexpats z návratů a procesu internacionalizace na českých pracovištích.
- V červnu dostal Michal H. Kolář prostor během předávání Humboldt Alumni Award na výročním online setkání Nadace Alexandera Humboldta. Krátce představil Czexpats in Science vědecké komunitě v Německu a popsal cíle oceněného networkingového projektu #sharingCzexpats.
- 10. srpna se zástupkyně Czexpats zúčastnily setkání s rektorkou Mendelovy Univerzity Danuší Nerudovou pro začínající vědkyně a diskutovaly o tom, jak napomoci tomu, aby mladé ženy neodcházely z vědy.
- Vladka Petráková se 24. září účastnila Humboldt Kolokvia „Building Bridges, Moving Minds: The Role of the Humboldt-Network in Fostering Research Cooperation in Europe“, kde mluvila o organizaci Czexpats in Science a o její zkušenosti s návratem do České republiky.
- 7.–8. října se Vladka Petráková za Czexpats in Science účastnila **debaty v Senátu** o úloze a místě zahraničních Čechů v bilaterálních vztazích a aktuálních potřebách české diaspory.
- Navázali jsme spolupráci s Pražským inovačním institutem. Zúčastnili jsme se dvou setkání Pražské inovační platformy na téma hledání možných cest a způsobů, jak zkvalitnit a rozvíjet podpůrné a informačně-poradenské služby primárně pro hostující akademické pracovníky v rámci Prahy a s podporou či pomocí hlavního města Prahy .
- Navázali jsme spolupráci s pražským Expat centrem, kde pomáháme zefektivnit pomoc pro přicházející vědce a doktorandy.

Partneři v roce 2021

Činnost Czexpats in Science je možná jen díky práci mnoha dobrovolníků. Jedná se jak o dobrovolníky v organizačním týmu, tak ty, kteří pomáhají s konkrétními akcemi či úkoly, a to jak v komunitě czexpats, tak v komunitě Česko.Digital. Rovněž by se naše činnost neobešla bez finanční podpory. V roce 2021 jsme uzavřeli strategická partnerství s firmami DIANA Biotechnologies s.r.o. a Contipro a.s. I nadále nás podporovali naši dárci Eastport, Nadační fond Neuron a Nadace Experientia. Uspěli jsme také s žádostí o dotaci u Ministerstva zahraničních věcí ČR. Prostředky získáváme i od individuálních dárců, kteří nás podporují skrze portál darujme.cz. Veškeré podpory si velmi vážíme. Díky!

Generální partner

Hlavní partner

Podpora Konference

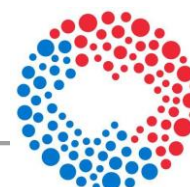

Děkujeme našim individuálním dárcům

Psalí o nás

- Týdeník HROT: [Jak se loví chytří](#) – téma českých vědců a vědkyň v zahraničí (14. února 2021)
- Forbes: [Propojuje české vědce v zahraničí. Kdo jsou Czexpats in Science?](#) (23. února 2021)
- Radio Prague International: [Česko neumí využít potenciál zahraničních Čechů](#) – téma Čechů žijících v zahraničí (7. září 2021)
- Radio Prague International: [Čeští vědci v cizině si k Vánocům nadělili konferenci](#) – report z Konference pod stromeček (13. prosince 2021)

Akce pořádané Czexpats in Science v roce 2021

Setkávání

Přes pokračující pandemii se nám v roce 2021 podařilo uspořádat několik osobních setkání v Česku i v zahraničí. Po zvážení rizik jsme se rozhodli hlavní akci roku, Konferenci pod stromeček 2021, uspořádat čistě online, což však nebylo ke škodě. Online formát měl nespornou výhodu v tom, že se mohli připojit czexpats z celého světa, aniž by fyzicky byli v Česku. Na akci jsme tak přivítali dvojnásobné množství hostů než v předchozích ročnících. Díky této zkušenosti plánujeme i po odeznění pandemie dále pořádat i hybridní a online akce a zapojit co nejširší komunitu czexpats po celém světě.

Vzniká nová aktivní komunita slovenských a českých vědců ve Švýcarsku

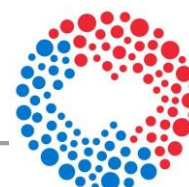
10. září proběhla první **konference slovenských a českých vědců a vědkyň ve Švýcarsku** pod záštitou Czexpats in Science a Žijemvedu.sk. Děkujeme všem organizátorům za perfektní akci! Bylo to dosud zdaleka největší „lokální setkání“ a může být obrovskou inspirací i pro další země.

10. září 2021 – Slovak and Czech Scientific MeetUp, Curych

Vytváříme také komunitu vědců, kteří se ze zahraničí vrátili do Česka

V Praze jsme 5. října uspořádali **Czexpats pivo** – neformální setkání vědců a vědkyň se zahraniční zkušeností. Sešlo se nás zhruba čtyřicet a v podobných setkávání plánujeme pokračovat.

Vzdělávání

S Masarykovou univerzitou v Brně jsme pokračovali ve spolupráci na sérii workshopů v rámci PhD kurzu FRESHERS a ve vzdělání mladých vědeckých pracovníků. Proběhlo celkem 5 online workshopů o tématech souvisejících s akademickou mobilitou a zdravou vědeckou praxí, vždy s 30–40 účastníky. Mezi hosty byli např. Monika Čechová (bioinformatika, Pennsylvania State University, USA), Anna Pospěch Durnová (sociologie, Universität Wien, Rakousko) nebo Matouš Glanc (molekulární biologie, Vlaams Instituut voor Biotechnologie, Belgie).

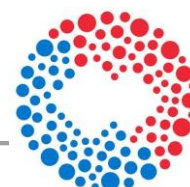
První workshop ze série [#sharingCzexpats](#) podpořené Nadací Alexandera von Humboldta proběhl v září, také na Masarykově univerzitě. Využili jsme dočasného zlepšení epidemiologické situace a workshop uspořádali pro asi 30 studentek a studentů v prezenční formě. Tématem byla akademická kariéra v zahraničí a návrat do ČR a pozvání přijali např. Martin Margold (geologie), Adam Pecina (chemie) nebo Ivana Kulhánová (demografie). V sérii jsme navázali online workshopem v prosinci pro asi 50 účastníků o výběru vhodného školitele nebo školitelky pro PhD studium či postdoktorskou stáž. Své zkušenosti sdíleli např. Hana Hušková (molekulární biologie, PhD ve Francii), Daniel Rozbeský (chemie, postdoktorand ve Spojeném království) nebo Petra Gūmplová (sociologie, PhD v USA).

workshop a panelová diskuze
10. 12. 2021 od 10:00, online

Dobrá výzkumná skupina

#SharingCzexpats

				
Petra Gūmplová politoložka	Hana Hušková bioložka	Jan Kolář archeolog	Daniel Rozbeský biochemik	Ondřej Sedláček chemik

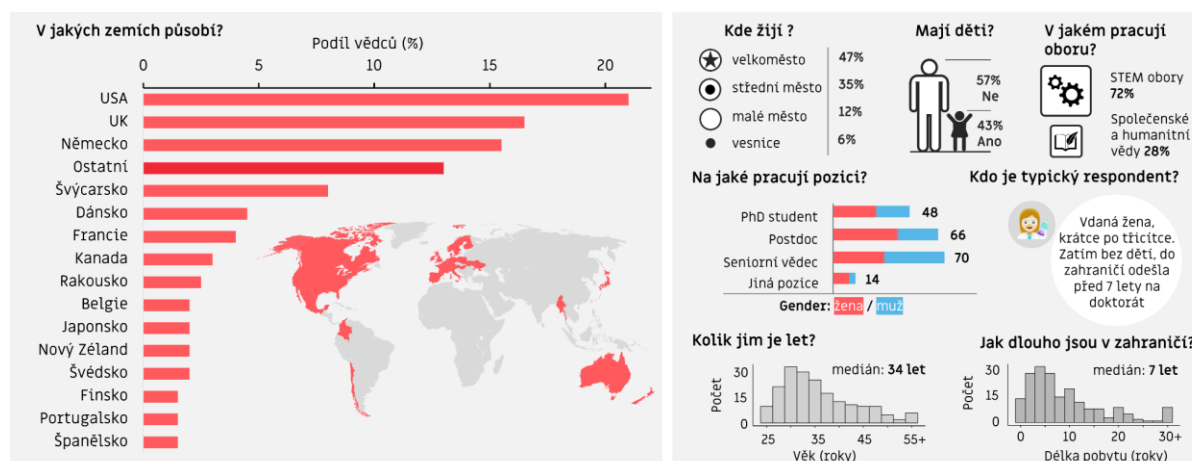
Mezinárodní komunita

Získáváme data ohledně migrace a potřeb českých vědců v zahraničí

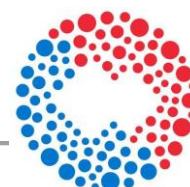
Grant Technologické agentury ČR na téma „Nové přístupy ke koordinaci krajské problematiky“

Jedním z našich cílů je mít co nejdetailnější informace o potřebách českých vědců žijících v zahraničí. Společně s Univerzitou Karlovou jsme od Technologické agentury ČR získali grant na téma „[Nové přístupy ke koordinaci krajské problematiky](#)“ zadané MZV ČR, který nám v roce 2021 umožnil provést výzkum potřeb českých akademických krajanů v zahraničí. Předběžné výsledky jsme [zveřejnili](#) na Konferenci pod stromeček a na [našem webu](#). Prezentovali jsme je i významným stakeholderům české vědní politiky.

Výzkumu se zúčastnilo 198 vědců a vědkyň působících ve 30 zemích. Odpovídali vědci v různých fázích s různou životní zkušeností.

Zajímalo nás, jestli se chtějí vrátit do České republiky, co je k tomu motivuje a jaké vnímají největší bariéry pro návrat. 38 % vědců se vrátit plánuje, 38 % neplánuje a 24 % neví. Největší překážky pro návrat jsou nízké platy a netransparentnost českého vědeckého prostředí.

Plán návratu

Určitě ano | 10 %
Spíše ano | 28%

Vrátit se chtějí spíše
 junioři vědci – postdokci a
 PhD studenti

Neví | 24 %

Určitě ne | 7%
Spíše ne | 31%

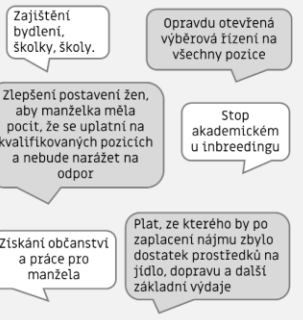
U seniorních pozic a
 u rodičů dětí jsou plány na
 návrat méně časté

Nejčastěji by se vědci vraceli z osobních a
 rodinných důvodů, ale i kvůli vědě.

Motivace návratu: **nejčastější** a **nejméně časté** odpovědi

Co by jim ulehčilo rozhodnutí o
 návratu? (individuální odpovědi)

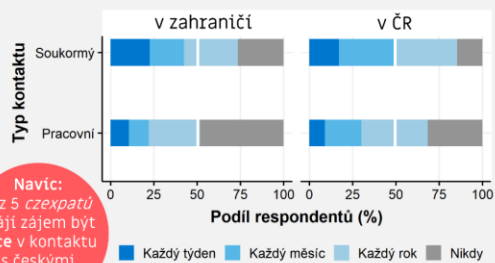
Největšími překážkami jsou nízké platy a
 netransparentnost vědeckého prostředí

Bariéry návratu: **nejčastější** a **nejméně časté** odpovědi

Zjistili jsme, že čeští vědci v zahraničí chtějí být v kontaktu s vědci v ČR a přáli by si, aby mohli spolupracovat na vědeckých projektech, ale i ve vzdělávání studentů nebo popularizaci vědy.

Frekvence kontaktu s českými vědci:

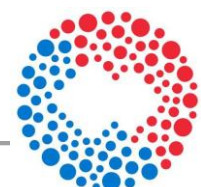

Navíc:
 4 z 5 *czexpatů*
 mají zájem být
 více v kontaktu
 s českými
 vědci

Na čem by nejraději spolupracovali s českou vědou?

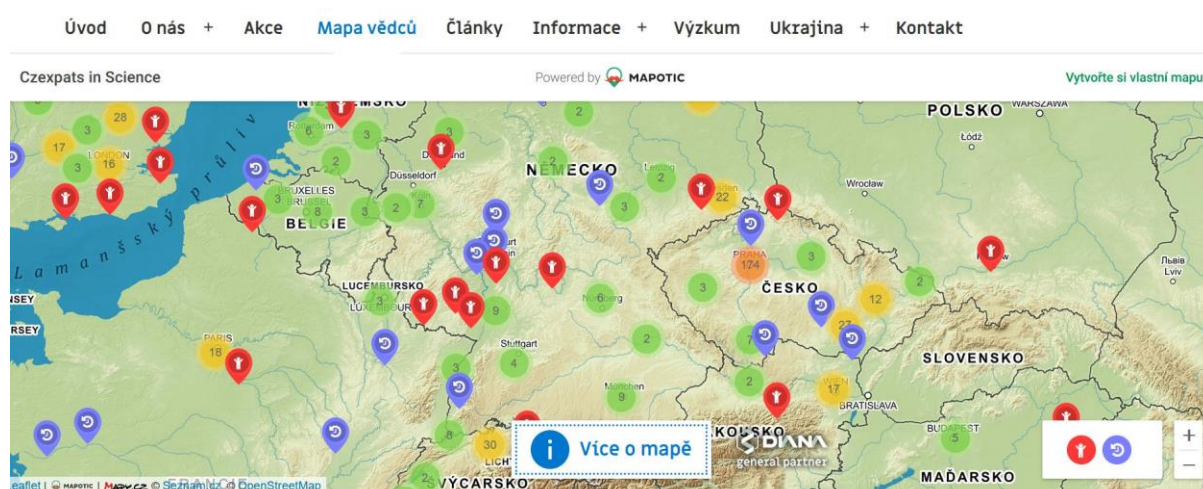

V roce 2022 budeme pokračovat ve výzkumu a vydáme závěrečnou zprávu.

Mapujeme, kde se czexpati nacházejí

Mapa vědců na platformě Mapotic

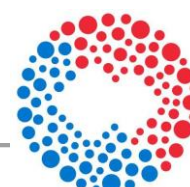
Ve spolupráci s českým startupem Mapotic jsme vyvinuli mapu českých vědeckých expatů. Během roku 2021 jsme mapu aktualizovali, aby i nadále mohla sloužit jako zdroj informací pro novináře, firmy a budoucí či stávající czexpaty. V současné době je na mapě přes 900 záznamů přibližně od 470 vědců. Zhruba polovina z bodů na mapě jsou aktuální pozice. Asi 44% bodů jsou ženy. V největší míře jsou na mapě zastoupeni postdoktorandi (30%) a PhD studenti (25%). V roce 2021 jsme se s projektem Mapa vědců dostali do inkubačního programu Nadace Open Society Fund a Česko.Digital. V rámci programu využíváme konzultace s odborníky ke zlepšení produktu Mapa vědců tak, aby co nejlépe sloužil komunitě czexpats a dalším zájemcům. V roce 2021 jsme využili konzultace s produktovým manažerem Jakubem Štogrem – děkujeme za cenné rady!

Upozorňujeme na významné úspěchy českých vědců v zahraničí a využíváme k tomu spolupráce s etablovanými institucemi a médii

Science Café, česky ze světa

Spolu se Science Café CZ jsme pořádali dvě online přednášky etablovaných vědců českého původu působících na zahraničních univerzitách, abychom je přiblížili široké veřejnosti v Česku.

Martin Jínek z Curyšské univerzity přednášel o [objevu genetických nůžek CRISPR](#), na kterém se významně podílel. Přednáška je dostupná široké veřejnosti a má přes 2 000 shlédnutí. Františkem Tureček je profesor na Univerzitě ve Washingtonu, který přednášel o [chemii a dědičných metabolických nemocech novorozenců](#).

Média a sociální sítě

Budujeme aktivní a pravidelně udržované online kanály pro komunikaci s komunitou

Náš twitterový účet @czexpats vznikl s cílem dynamické výměny informací a budování online komunity. V současné době máme přes 2500 sledujících a naše příspěvky jsou pravidelně sdílené českými vědeckými institucemi a vyvolávají konstruktivní diskuzi ve vědecké komunitě. V roce 2021 jsme aktivně začali využívat profesní síť LinkedIn s propagací našich akcí a příspěvků ve veřejném prostoru, a nyní máme přes 400 sledujících.

Na více než 500 e-mailových adres rozesíláme [newsletter](#) o našich aktivitách, novinkách a úspěších v komunitě czexpats. V roce 2021 jsme takto informovali třikrát.

S konferencí pod stromeček 2021 jsme spustili nový web www.czexpats.org. Kromě celkového zvýšení přehlednosti našich stránek umožňuje snazší vyhledávání ve starších blogových příspěvcích, včetně filtrování dle stádia kariéry, země pobytu a dalších témat. Děkujeme panu Vlastimilu Hejlovi za jeho přípravu a spuštění.

Spolupráce s časopisem Vesmír

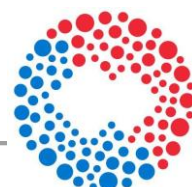
Českému čtenářstvu jsme zprostředkovali přístup k výsledkům vědeckých projektů publikovaných v prestižních časopisech. Vycházejí formou krátkých zpráv sepsaných přímo autory těchto studií v českém jazyce v časopise Vesmír. Věříme, že tyto články poslouží i jako inspirace pro juniorní vědce.

„Czexpats in Science z Univerzity Karlovy“

Ve spolupráci s magazínem Univerzity Karlovy Forum přinášíme v rámci seriálu [Czexpats z UK](#) rozhovory s úspěšnými absolventy a absolventkami Univerzity Karlovy, kteří vědecky působí v zahraničí. Rozhovory následně přebírá i portál vedavyzkum.cz. V loňském roce takto vzniklo jedenáct rozhovorů.

Czexpats v českých médiích

Spolupracujeme i s dalšími českými médii, která upozorňujeme na úspěchy a zajímavé příběhy českých vědců a vědkyň působících v zahraničí či se zahraniční zkušeností. Rozhovory a články s Czexpats v loňském roce vycházely na serveru vedavyzkum.cz, v ekonomickém týdeníku HROT, online magazínu vysokých škol Universitas, Deníku N a v dalších médiích.

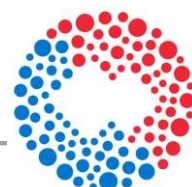

Blogy a Rozhovory

Na našich webových stránkách publikujeme příspěvky a rozhovory o různých aspektech vědeckého života v zahraničí a návratu do ČR. Snažíme se o co nejširší záběr zkušeností a úhlů pohledu. Naše blogy přebírá vysoce čtený portál vedavyzkum.cz. Publikováním blogů umožňujeme českým studentům a školitelům získat vhled do studia a vědecké práce v zahraničí.

V roce 2021 jsme publikovali 9 nových blogů. Hlavní témata blogů pro rok 2021 byla

- i) Zkušenosti se studiem v nebo spoluprací se zahraničím (Rakousko, USA)
- ii) Zkušenosti s hledáním financí v různých fázích kariéry (postdoktorandské fellowshipy, financování magisterského studia v Británii po Brexitu)
- iii) Zkušenosti lidí, kteří kombinují vědu a rodinu (jak na sociální a zdravotní pojištění při stěhování mezi zeměmi, jak řešit tzv. two-body problem a duální kariéru, jaké je to být dítětem stěhujících se vědců a vědkyň)

Poděkování

Za celý tým Czexpats in Science bychom Vám rádi poděkovali za pokračující zájem o aktivity naší neziskové organizace. Smysl a úspěch naší organizace je spjatý s aktivním zájmem ze stran vědecké komunity, veřejného sektoru, univerzit i laické veřejnosti. Zásadní je pro nás i finanční podpora z řad nadací, firem i soukromníků. Věříme, že čeští vědci v zahraničí jsou zdrojem zatím nevyužitého potenciálu pro Českou republiku a doufáme, že se nám, jako komunitě, bude i nadále dařit tento potenciál těžit pro dobro celé společnosti.

Váš tým Czexpats in Science

Kontakty

www.czexpats.org

info@czexpats.org

[@czexpats](https://twitter.com/czexpats)

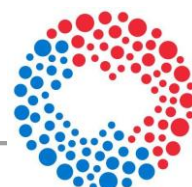
[@CzexpatsInScience](https://www.facebook.com/CzexpatsInScience)

<https://bit.ly/YTczexpats>

<https://www.linkedin.com/company/czexpats-in-science/>

PŘEHLED O MAJETKU A ZÁVAZCÍCH

Dle vyhlášky č.
325/2015 Sb.

ke dni **31.12.2021**
(v celých tisících Kč)

Název a právní forma účetní
jednotky:

Czexpats in Science z.s.

Sídlo účetní jednotky:

5.května 1868, Kladno

Předmět činnosti účetní jednotky:

Činnosti ostatních organizací
sdružujících osoby za účelem
prosazování společných zájmů J.N.

CZEXPATS IN SCIENCE

IČ

7794282

	Běžné účetní období	Minulé účetní období
A. Majetek		
01 Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
02 Dlouhodobý hmotný majetek	0	0
03 Finanční majetek	0	0
04 Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny	0	0
05 Peněžní prostředky na bankovních účtech	283	100
06 Zásoby	0	0
07 Pohledávky	0	0
08 Úvěry a zápůjčky poskytnuté	0	0
09 Ostatní majetek	0	0
10 Majetek celkem	283	100
B. Závazky		
01 Závazky	0	0
02 Úvěry a zápůjčky přijaté	0	0
03 Závazky celkem	0	0
99 ROZDÍL MAJETKU A ZÁVAZKŮ	283	100

Sestaveno dne:	Podpis odpovědné osoby (statutární orgán):	Podpis osoby odpovědné za sestavení (sestavil):
30.03.2022	Vladimíra Petráková, předsedkyně 	Vladimíra Petráková